

การปฏิบัติของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจ
ตามการรับรู้ของพยาบาลและญาติ
Nurses' Practices in Caring for Patients Receiving Mechanical Ventilators
as Perceived by Nurses and Patient 's Relatives

นิสากร พงษ์เดชา
Nisakorn Pongdecha

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Master of Nursing Science Thesis in Adult Nursing
Prince of Songkla University
2545

ชื่อวิทยานิพนธ์	การปฏิบัติของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจ ตามการรับรู้ของพยาบาลและญาติ
ผู้เขียน	นางสาวนิสากร พงษ์เดชา
สาขาวิชา	การพยาบาลผู้ใหญ่
ปีการศึกษา	2544

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจตามการรับรู้ของพยาบาลและญาติ โดยศึกษาในหอผู้ป่วยสามัญแผนกอายุรกรรมและแผนกศัลยกรรมของโรงพยาบาลมหาสารนครศรีธรรมราช และโรงพยาบาลหาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม คือ พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติ และญาติของผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจ กลุ่มตัวอย่างละ 35 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนด โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด คือ แบบสอบถามเพื่อประเมินการปฏิบัติของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจตามการรับรู้ของพยาบาล และแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินการปฏิบัติของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจตามการรับรู้ของญาติ ซึ่งผ่านการตรวจความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.927 และ 0.910 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คำนวณหาความถี่และร้อยละ และใช้สถิติทดสอบแมนท์ วิทนีย์ ยู คำนวณหาความแตกต่างของการปฏิบัติของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจตามการรับรู้ของพยาบาลและญาติเป็นรายข้อ และใช้สถิติทดสอบที คำนวณหาความแตกต่าง เป็นโดยรวมและรายด้าน

ผลการวิจัย พบว่า

1. เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับเครื่องช่วยหายใจตามการรับรู้ของพยาบาลและญาติ ผลการเปรียบเทียบโดยรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยคะแนนการปฏิบัติของพยาบาลที่รายงานโดยพยาบาลสูงกว่าคะแนนที่รายงานโดยญาติ ในการเปรียบเทียบรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 18 กิจกรรม จากทั้งหมด 54 กิจกรรม โดยเป็นกิจกรรมการดูแลผู้ป่วย 11 กิจกรรม ได้แก่ ด้านร่างกาย 4 กิจกรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องความสุขสบาย และการสนับสนุนการนอนหลับ และ

ด้านจิตสังคม 7 กิจกรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างสัมพันธภาพ การติดต่อสื่อสาร และการให้ข้อมูลข่าวสาร และเป็นกิจกรรมการดูแลญาติ 7 กิจกรรม ได้แก่ ด้านร่างกาย 1 กิจกรรม คือ การซักถามและให้ความสนใจในสุขภาพของญาติ ด้านจิตสังคม 4 กิจกรรม และด้านจิตวิญญาณ 2 กิจกรรม โดยกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลข่าวสาร การติดต่อสื่อสาร การสร้างความมั่นใจ และการให้กำลังใจ

กิจกรรมที่มีความแตกต่างกันเหล่านี้ทุกข้อมีส่วนของพยาบาลสูงกว่าสัดส่วนของญาติ ที่รายงานว่าพยาบาลปฏิบัติเป็นประจำ ยกเว้น การส่งเสริมการนอนหลับของผู้ป่วย และการใช้เวลาแก่ผู้ป่วยในการบอกหรือระบายปัญหา ความรู้สึกในใจ หรือความต้องการการช่วยเหลือ

2. กิจกรรมการพยาบาลซึ่งระบุไว้ในมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจ ที่พยาบาลส่วนน้อยปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสนับสนุนการนอนหลับ การดูแลด้านเทคนิคทางการพยาบาล การฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วย และการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยและญาติ

Thesis Title Nurses ' Practices in Caring for Patients Receiving Mechanical Ventilators as Perceived by Nurses and Patient ' s Relatives
Author Miss Nisakorn Pongdecha
Major Program Adult Nursing
Academic Year 2001

Abstract

The objective of this research was to compare nurses' practices in caring for patients receiving mechanical ventilators as perceived by nurses and patient's relatives. The study was conducted at the wards of the Department of Medicine and the Department of Surgery of Maharat Nakhon Si Thammarat Hospital and Hat Yai Hospital. The subjects were 35 professional nurses, and 35 relatives of patients who were on a ventilator. They were chosen by means of purposive sampling method specified by the researcher. Two sets of instruments were used : a questionnaire to assess practice of nurses in caring for patients on a ventilator as perceived by nurses, and a questionnaire to assess practice of nurses in caring for patients on a ventilator as perceived by their relatives. The instruments were tested by experts for their content validity, and their reliability was tested using Pearson's correlation coefficient. The reliability values of the questionnaires were 0.927 and 0.910 respectively. The data were analyzed using descriptive statistics: frequency and percentage. Mann-Whitney U test was used to identify the differences in each nursing practice item as perceived by the nurses and practice as perceived by the relatives. Independent t-test was used to find out the overall and category differences.

The results were as follows :

1. The comparison between the practice of nurses in caring for patients on a ventilator as perceived by nurses with that as perceived by relatives showed that there were significant differences in both the overall comparison and category comparison at the statistical values .05. The nursing practice scores reported by nurses were higher than those reported by the relatives. On a comparison by item, it was found that out of the total of 54 activities, 18 were statistically different, of which 11 items

were activities in caring for the patients, and 7 were caring for the relatives. Among the activities concerned with caring for patients, 4 were physical activities related to their comfort and support for their sleep, and 7 items were psychosocial activities related to building relationship, communications, and providing information. Of the 7 activities with concerned caring for the relatives, one was activity in asking about and giving attention to their physical condition, 4 related to psychosocial activities and 2 to spiritual activities. These psychosocial and spiritual related activities involved providing information and communications, building confidence, and providing encouragement.

All of the 18 activities, except those promoting sleep and providing opportunity for patients to tell or lash out about their problems, feelings or their needs for help, which regularly performed were reported by a higher proportion of nurses than of relatives.

2. Among the activities stated in the standards of providing care for patients on a ventilator which were reported by a smaller proportion of nurses, were those activities related to sleep promotion, taking care of technical practice in nursing, patient rehabilitation, and building relationships with patient and relatives.